

Písek

Kraj: Jihočeský

Správní obvod: Písek

Nadmořská výška: 378 m n. m.

Počet obyvatel: 28 102

Adresa URL: www.mesto-pisek.cz

Okres: Písek

GPS souřadnice: 49.303454N, 14.158029E

První pís. zmínka: 1243 (781 let)

PSČ: 397 01

Památky a zajímavosti Písek

Historické jádro města je městskou památkovou zónou. Jádrem města je rozměrné náměstí, rozdělené zřejmě hned po založení města blokem domů na dvě přibližně stejně velké části - západní část, k níž přiléhá hrad, a východní část, která sloužila jako tržiště. Nedaleko náměstí je od roku 1902 otevřeno městské divadlo, dnes Divadlo Fráni Šrámka. Dodnes se dochovaly zbytky městského opevnění, které v 19. století zaniklo - pozůstatky známé Putimské brány, část hradeb při Otavě a věž Baba. Písecký hrad, založený spolu s městem, je významnou památkou začínajícího českého gotického stavitelství.

Raně gotický kamenný most postavený koncem 13. století, během vlády Přemysla Otakara II., přes řeku Otavu je po zničeném mostě Juditině v Praze druhým kamenným mostem v Čechách a jedním z nejstarších dochovaných mostů v Evropě. Zajímavostí je, že byl stavěn na suchu. Až po jeho dostavbě byla řeka uměle převedena do nového koryta, které procházelo pod mostem. Most se stal důležitou spojnici na Zlaté stezce, která spojovala baltské oblasti se Středomořím a dovážela se po ní sůl z Bavor do píseckého solné sklady, který zanikl po vydání královského patentu v roce 1707. Na mostě jsou umístěny repliky barokních soch a kříže.

Dominantou města je děkanský kostel Narození Panny Marie, který byl založen současně s městem na nejvyšším místě městského jádra. Tehdy byl také založen klášter s kostelem Povýšení sv. Kříže, dnes v jihozápadním rohu Velkého náměstí. Klášter byl v roce 1787 zrušen. Původní kostel byl zničen za husitských válek, obnoven a upraven byl v letech 1636 a 1716. K jednolodnímu chrámu přiléhá hranolová věž z roku 1641.

Kostel Povýšení sv. Kříže byl původně klášterní kostel dominikánského kláštera. V roce 1419 byl klášter vypálen husitsky smyšlejícími obyvateli města a už nebyl obnoven. Do roku 1621 v kostele nepůsobil katolický kněz. Od roku 1906 spravuje kostel Kongregace bratří Nejsvětější Svátosti, jejíž členové jsou známí jako petrini.

Kostel Nejsvětější Trojice se nalézá uvnitř městského hřbitova, na levém břehu Otavy. Hřbitov přestal sloužit svému účelu v roce 1950 a měl být zrušen. Kostel byl vystavěn v roce 1576. K zpřístupnění upraveného parku a objektu kostela pro veřejnost došlo v roce 1977. Kostel je častým dějištěm výstav, koncertů a slavnostních společenských akcí. Při vstupu hlavním vchodem jsou po levé straně pochováni francouzští důstojníci, kteří padli v bitvě u Budějovické - Mariánské kapličky. Uvnitř kostela se nachází renesanční kazatelna. Vnitřní výzdoba kostela a vybavení bylo

vážně poškozeno během katastrofálních povodní v roce 2002, které Písek zasáhly. Nejmladším je kostel sv. Karla Boromejského postavený v roce 2000 díky německému sponzorovi Karlu Eckertovi. Projekt svatyně na půdorysu šesticípé hvězdy vypracoval architekt Pavel Veřtát. Zajímavostí je nově vybudovaná cesta bolestných kamenů - křížová cesta moderního člověka v Píseckých horách. Na počátku pomyslné cesty stál autorský projekt Obchodní akademie a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky Písek. Projekt vychází ze symboliky křesťanské křížové cesty a jejího poselství – čtrnáct bolestí – čtrnáct zastavení směřujících k vrcholu – zastavení naděje. Podél trasy měřící 1,5 km a stoupající z lokality U Vodáka malebným prostorem přírodního parku až k Vyhlídce píseckých lesníků pod vrchem Jarník (609 m n. m.) je umístěno 14 mohutných, 5–7 tunových lomových bloků velmi nevšední a rozmanité barevnosti.

V západní části Velkého (spodního) náměstí stojí barokní radnice z let 1737–1764. Na druhé polovině náměstí, zvaném Alšovo (Malé), stojí barokní mariánský sloup z roku 1713. Nachází se tu také jedna z nejzajímavějších městských staveb, kterou je novorenesanční budova dnešní polikliniky z konce osmdesátých let 19. století. Vedle bývalé Budějovické brány nad Malým náměstím stojí secesní hotelová budova z roku 1899 s 11 obrazy charakterizujícími dějiny města podle předloh Mikoláše Alše.

Národní kulturní památkou v Písku je architektonický komplex Zemský hřebčinec Písek, o němž prochází první zmínka již z roku 1811. Tenkrát však sídlil hřebčinec ve Švantlově dvoře v Písku. Současný areál byl postaven v roce 1902 a návštěvníci si mohou prohlédnout areál s přilehlými stájemi, včetně expozice zaměřené na historii Zemského hřebčince Písku. Součástí areálu je prostorná krytá hala a venkovní jízdná, objekt pro potřeby inseminálního střediska, izolační stáj a samozřejmě honosná správní budova s byty.

V posledních letech se Zemský hřebčinec stal velmi oblíbeným cílem návštěvníků, jejichž pozornosti by neměl uniknout například Chovatelský den Zemského hřebčince, kdy je možné prohlédnout si stáje a seznámit se s činností hřebčince. Velmi atraktivní akcí je Mistrovství ČR v jízdě v dámském sedle, kdy okouzluje ženy obléknu dobové kostýmy a předvedou se v plné kráse.

V Písku se hned na dvou místech můžeme setkat se soudobým využitím starých industriálních památek. Jedním z nich je Sladovna, která propůjčila své prostory galerii věnované rodinám s dětmi. Pro nejen dětské návštěvníky navíc nabízí v průběhu roku velkolepé interaktivní výstavy, akce, workshopy, koncerty, přednášky aj.

Druhým objektem je Městská elektrárna, nejstarší svého druhu v Čechách, kterou najdeme při Otavě kousek od centra v bývalém Podskalském mlýně. Elektrárnu sestavil František Křížík v roce 1888 a byla první elektrárnou v Čechách určenou pro účely veřejného osvětlení. Dnes je elektrárna opět v provozu a je v ní umístěno muzeum a přednáškový sál.

Hrad Písek

Královský hrad, poprvé připomínaný spolu s městem v roce 1254, měl pravděpodobně předchůdce ve starším královském hrádku. Při archeologickém průzkumu v roce 1968 byl v hradním nádvoří vykopán zlomek románského sloupku, pocházející nejpozději z první poloviny 13. století.

V plánu města Písku, které založil král Přemysl Otakar II., byl hrad komponován tak, aby zapadal do půdorysu města. Roku 1254 již stálo město na pravém břehu Otavy na dosud nezastavěném místě. Jádrem bylo velké náměstí, patrně hned po založení rozdělené blokem domů na dvě přibližně stejné části, západní a východní. Rozdělení, na svou dobu dost neobvyklé, asi souviselo s polohou hradu, který zaujímal téměř celou severní část západního bloku nad řekou, od mostu až k dominikánskému klášteru. Na západní straně města byl hrad nedílnou součástí městského opevnění, které obklopovalo nové město vysokou vnitřní hradbou a o něco nižším parkánem. Před ním byl teprve příkop, nahrazený na západní straně pod hradem řekou. Dominantní postavení, které hrad zaujímal v organismu města, vyplývá ze směru hlavních komunikací. Každý, kdo vjel do města, ať již přijel od Prachatic nebo od Budějovic, musel projet kolem hradu, aby se dostal k Pražské bráně, u níž se cesty rozcházely. Jedna z nich překračovala řeku po kamenném mostě z doby budování města a směřovala na Plzeň a Cheb, druhá šla přímo na Prahu.

K hradu patřily velké plochy lesních porostů. Na hradě sídlil purkrabí, který byl vojenským velitelem a měl v rukou také vrchní správu celého panství.

Král Václav IV. byl posledním panovníkem, který na píseckém hradě pobýval.

V hradu je umístěno Prácheňské muzeum s bohatými sbírkami mineralogickými a archeologickými a s expozicemi o historii města a těžbě zlata na Písecku. Zvláštností je expozice historie rybářství s několika akvárii s živými rybami.

Tvrz Klokočín

Tvrz Klokočín stojí v luční krajině na levém břehu řeky Blanice. Tvrz vznikla zřejmě ve 14. století. Od husitských válek ji vlastnili hlubočtí a zvíkovští manové. V 16. století byla tvrz renesančně upravena. V mohutné patrové budově se sedlovou střechou se dochovaly gotické klenby z 15. století. Přilehlé hospodářské objekty pocházejí převážně z 19. století. Po určitou dobu zde byl domov důchodců, poté tvrz sloužila potřebám JZD. Nyní je tvrz soukromým majetkem. V roce 1967 se zde natáčel film Markéta Lazarová.

Na okraji města při silnici na Tábor je lesní hřbitov, založený v roce 1920, s hroby významných píseckých občanů.

Nedaleko náměstí se nachází památník malíře Mikoláše Alše a loutkáře Matěje Kopeckého. V památníku se seznámíme se životem a dílem malíře Mikoláše Alše a loutkáře Matěje Kopeckého. Památník Jana Žižky z Trocnova – monumentální socha vojevůdce Jana Žižky připomíná jeho slavné vítězství v bitvě u Sudoměře roku 1420, kde porazil výraznou přesilu "železných pánů" - vojsko strakonických johanitů a katolických šlechticů.

Písecko se může také pochlubit velkým množstvím památkově chráněných objektů nebo souborů staveb. Lidová architektura jihočeského selského baroka a mnohdy nepřerušovaný vlastnický vztah k půdě a usedlostem umožnil zachovat idylickou tvář venkovské krajiny a jejích sídel. Takové stavby najdeme například v obcích Selibov, Putim, Tálín, Čimelice a dalších. Kovárna v Selibově se proměnila v pohádkový svět pro nejmenší.

